

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Фаховий коледж інженерії, управління та землевпорядкування
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Ніна ГРИШКО
2025 р.

ПРОГРАМА ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
для здобуття першого бакалаврського рівня вищої освіти

Схвалено на засіданні циклової комісії суспільно-юридичних дисциплін
Протокол № 9 від 16 квітня 2025 р.
Голова комісії Валентина ПИСАРЧУК

Київ 2025

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Пояснювальна записка.
2. Критерії оцінювання навчальних досягнень з біології основної школи.
3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування з біології
4. Список рекомендованої літератури

1. Пояснювальна записка

Програму вступного випробування у вигляді співбесіди з історії України розроблено відповідно до чинної програми з історії України для 5 – 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання з урахуванням Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти (затвердженої наказом МОН України від 26.06.2018 № 696).

Співбесіда проводиться для перевірки знань, умінь, навичок вступника з історії України достатніх для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра з відповідної спеціальності, за якою вступник має право проходити конкурсний відбір відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році у Фаховому коледжі інженерії, управління та землепорядкування КАІ.

Метою програми є перевірити готовність вступника на основі знань з історії України щодо здобуття ним вищої освіти та визначення відповідності результатів його навчально-пізнавальної діяльності Державному стандарту. Комплексним показником рівня історичної освіти є історична компетентність учнів, тобто їхня здатність осмислювати минулі події, проводити аналіз із сучасністю та на основі цього прогнозувати майбутні події, явища та процеси; співвідносити дати та історичні факти (події, явища, процеси) з певними періодами; визначати послідовність історичних подій, явищ, процесів; визначати правильність застосування в історичному контексті вказаних понять і термінів; візуально розпізнавати історичні постаті та характеризувати історичні пам'ятки певного періоду.

Програма передбачає перевірку рівня сформованості в здобувачами таких історичних компетентностей:

- хронологічна – уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах;

- просторова – уміння орієнтуватись в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, культури, навколишнього середовища;

- інформаційна – уміння працювати з історичними джерелами, інтерпретувати їх зміст, визначати об'єктивне висвітлення подій, явищ, процесів на основі джерельної бази, а також критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

- логічна – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття і терміни для аналізу й пояснення історичних подій, явищ, процесів, ставити питання та відповідати на них, зіставляти різні інтерпретації щодо трактування тих чи інших історичних процесів, явищ;

- аксіологічна – уміння надавати власну оцінку історичним подіям та діям того чи іншого періоду розвитку суспільства відповідно до цінностей та світогляду певного часу, осмислювати зв'язки між подіями минулого і сучасністю.

Співбесіда здійснюється у вигляді комплексних різнотипних завдань і дає змогу виявити як теоретичні знання з історії України, так і практичні уміння вступника щодо оволодіння знаннями з даної навчальної дисципліни.

Для проведення вступного випробування з історії України наказом директора Фахового коледжу інженерії, управління та землепорядкування КАІ створюється комісія, до складу якої входять голова предметної екзаменаційної комісії та екзаменатори.

Оцінку рівня знань, умінь, навичок та компетентностей вступника здійснює екзаменаційна комісія, яка заносить результати співбесіди до екзаменаційної відомості та протоколу співбесіди.

2. Критерії оцінювання вступників співбесіди з біології на основі базової середньої освіти

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень вступника
Початковий	1	Вступник за допомогою викладача або з використанням підручника (робочого зошита) розпізнає і називає окремі історичні і події
	2	Абітурієнт за допомогою викладача або з використанням підручника (робочого зошита) називає окремі ознаки історичних процесів; наводить елементарні приклади історичний подій
	3	Абітурієнт відтворює окремі факти; за допомогою викладача або з використанням підручника (робочого зошита) характеризує окремі ознаки історичних періодів; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді (наприклад так або ні); допускає суттєві історичні помилки
Середній	4	Вступник за допомогою викладача відтворює незначну частину навчального матеріалу; дає визначення окремих історичних понять, неповну характеристику загальних ознак історичний об'єктів, допускаючи несуттєві історичні помилки

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень вступника
	5	вступник відповідаючи на запитання вчителя відтворює основний зміст навчального матеріалу; характеризує загальні ознаки історичних процесів, дає визначення окремих історичних понять, описує історичні події за планом, допускаючи несуттєві помилки; проводить та описує спостереження; за допомогою вчителя виконує прості історичні дослідження та описує їх результати; за допомогою викладача розв'язує прості типові історичні задачі
	6	Вступник самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, відповідає на окремі запитання; частково пояснює відповідь прикладами, що наведені у підручнику; у цілому правильно вживає історичні терміни; характеризує значення окремих історичних подій за планом з незначними неточностями; за зразком розв'язує прості типові історичні задачі
Достатній	7	Вступник самостійно відтворює основну частину навчального матеріалу, використовуючи необхідну термінологію; розкриває суть історичних понять, допускаючи у відповідях неточності; за визначеними ознаками порівнює історичні об'єкти та процеси; виконує прості історичні дослідження та описує їх результати; з допомогою викладача формулює висновки
	8	Вступник самостійно відтворює навчальний матеріал; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; порівнює історичні процеси, явища в суспільстві, встановлює відмінності між ними; пояснює причиннонаслідкові зв'язки; застосовує отримані знання у стандартних ситуаціях; розв'язує типові історичні задачі, співставляє події користуючись алгоритмом

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень вступника
	9	Вступник вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання; аналізує інформацію, за допомогою викладача встановлює причиннонаслідкові зв'язки; самостійно розв'язує типові історичні задачі; використовує знання у стандартних ситуаціях; виправляє помилки; уміє працювати зі схемами, графіками, малюнками, таблицями, атласами - визначниками, натуральними історичними об'єктами та їх моделями; виконує прості історичні дослідження та пояснює їх результати; виявляє емоційноціннісне ставлення до природи, суспільства є учасником міжнародних, всеукраїнських, міських, районних олімпіад з історії
Високий	10	Вступник логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах програми; розкриває суть історичних явищ, процесів, пояснює відповіді прикладами; дає порівняльну характеристику історичним об'єктам, подіям і явищам з визначенням подібності й відмінності; аналізує, систематизує, узагальнює, встановлює причиннонаслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; виявляє ставлення й готовність реагувати відповідно до засвоєних ціннісних орієнтацій, є переможцем міжнародних, всеукраїнських, міських, районних олімпіад з історії (III місце)
	11	Вступник виявляє міцні й глибокі знання з історії у межах програми; самостійно аналізує і розкриває закономірності суспільних явищ, пояснює прикладами, що ґрунтуються на власних спостереженнях; дає порівняльну характеристику історичним процесам з поясненням причин подібностей й відмінностей; встановлює і обґрунтовує причиннонаслідкові зв'язки; визначає можливості практичного застосування результатів історичних подій та явищ; виявляє переконання і активно проявляє ціннісні орієнтації, здійснюючи вибір завдань і рішень, є переможцем міжнародних, всеукраїнських, міських, районних олімпіад з історії (II місце)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень вступника
Високий	12	Вступник виявляє системні знання з історії, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує історичні явища і процеси, виявляє особисту позицію щодо них; використовує знання з інших предметів для виконання ускладнених завдань; знаходить та використовує додаткові джерела інформації для виконання навчального завдання; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання, приймати рішення, аргументувати власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення, бере участь у дискусіях, вирішенні проблемних питань, є переможцем міжнародних, всеукраїнських, міських, районних олімпіад з історії (І місце), учасником конференцій історичного спрямування

3. Перелік витань, що виносяться на вступне випробування з історії

- 1.Формування і розвиток первіснообщинного ладу на території України. Найдавніші держави на території України.
2. Утворення Київської держави. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів.
- 3.Запровадження християнства в Київській державі. «Руська правда».
- 4.Суспільно-політичне та господарське життя. Культура і духовність Русі України (Київська держава).
- 5.Об'єднання та розбудова Галицько-Волинської держави.
- 6.Боротьба Русі-України (Київської держави) проти монгольської навали.
- 7.Входження українських земель до сусідніх держав та утворення Великого князівства Литовського.
- 8.Утворення кримського ханства та перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії.
- 9.Утаорення Речі посполитої. Люблінська унія та її вплив на українські землі і зміну в соціальній структурі українського суспільства.
- 10.Виникнення українського козацтва. Запорізька Січ. Утворення реєстрового війська. Повстання в 90-х роках XVI ст.
- 11.Адміністративний устрій Запорізької Січі другої половини XVI – першої половини XVII століття.
- 12.Соціально - економічний розвиток українських земель в другій половині XVI - першій половині – XVII ст. Формування фільваркового кріпосницького господарства. Магдебурзьке право.

13. Культура і духовність XV – першій половині XVII ст. Українська православна церква. (персоналії: П. Могила).
14. Утворення Української козацької держави – Війська Запорозького.
15. Внутрішньо- і зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50-80-х рр. XVII ст. Розпад Гетьманщини - Руїна. (Персоналії: І. Виговський, Ю. Хмельницький, П. Тетеря, І. Брюховецький, П. Дорошенко, І. Сірко, Д. Многогрішний, І. Самойлович).
16. Адміністративно-політичний устрій Слобідської України та Лівобережної Гетьманщини.
17. Соціально – економічний розвиток українських земель в другій половині XVII ст.
18. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20-30 рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини російським самодержавством. (персоналії: І. Мазепа, П. Орлик, І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, Ф. Прокопович).
19. Ліквідація Гетьманщини та Запорізької Січі російським самодержавством. (персоналії: К. Розумовський, П. Калнишевський).
20. Рух опришків на західноукраїнських землях у першій половині XVIII ст.
21. Три поділи Речі Посполитої та адміністративно-політичне становище українських земель у складі Російської та Австрійської імперій.
22. Стан сільського господарства та розвиток промисловості на українських землях в складі Російської імперії першої половини XIX ст.
23. Українсько-національне відродження під суспільно-політичних рухів в першій половині XIX ст. Масонство. Кирило – Мефодіївське товариство. (персоналії: І. Котляревський, Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Куліш).
24. Українське національне відродження на західноукраїнських землях. Діяльність „Руської трійці”. Революція 1848 – 1849 рр. Головна Руска рада. (персоналії: І. Могильницький, М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький, О. Духнович, Л. Кобилиця).
25. Культура України кінця XVIII ст. –XIX ст. Антиукраїнська політика російського самодержавства
26. Скасування кріпосного права в Російській імперії. Реформи 60-70-х рр. XIX ст. та процеси модернізації в Україні. Українські підприємці.
27. Український національний рух в 60 – 90- ті рр. XIX ст. (персоналії: В. Антонович, М. Драгоманов, П. Чубинський, Б. Грінченко).
28. Політика австрійського уряду на західноукраїнських землях. Політизація українського національно-визвольного руху та утворення перших політичних партій. (персоналії: І. Франко, Ю. Федькович, Ю. Бачинський).
29. Причини і передумови української національної революції 1917-1918 рр. М.С. Грушевський – видатний державний і політичний діяч доби української революції.
30. Розгортання української національної революції 1917 р. Універсали. Створення і діяльність Генерального секретаріату.
31. Гетьманський переворот. Внутрішня і зовнішня політика Української Держави. П.П. Скоропадський – останній гетьман України.

32. Прихід до влади Директорії УНР. В.К. Виняиченко і С.В. Петлюра – політичні і державні діячі доби УНР.
33. Національно-визвольна революція на західноукраїнських землях. Історичне значення Злуки УНР і ЗУНР.
34. Підсумки, здобутки, прорахунки і уроки національно-визвольної боротьби українського народу за державну незалежність у 1917-1920 рр.
35. Міжнародне і внутрішнє положення УСРР на початку 20-х років ХХ століття. Голод 1921-1923 рр. та його наслідки. Іноземна допомога голодуючим.
36. Створення СРСР. Вхід України до складу Радянського Союзу.
37. Культурне будівництво в Радянській Україні в 20-х рр. ХХ ст. Здобутки українізації. Національна політика радянської влади в 20-30 рр. ХХ ст.
38. «Розкуркулення» і насильницька колективізація. Причини і наслідки Голодомору 1932-33 рр. в Україні. Політика геноциду сталінського керівництва проти українського народу.
39. Політичний режим сталінщини в Україні. Масові репресії кінця 30-х рр. ХХ ст. та їх наслідки. «Розстріляне відродження».
40. Політичний і соціально-економічний розвиток західноукраїнських земель у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини (20-30 рр. ХХ ст.)
41. Створення і діяльність ОУН в довоєнний період. Є. Коновалець, А. Мельник, С. Бандера – провідники ОУН. Розкол в організації та його згубні наслідки.
42. «Українське питання» в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р.
43. Вхід України західноукраїнських земель до складу СРСР. Соціально-економічні і культурні перетворення. Репресії і масова депортація населення краю у 1940-1941 рр.
44. Початок радянсько-німецької війни. Відступ Червоної армії. Окупація України нацистською Німеччиною. Рух опору та його течії на українських землях під час Другої світової війни.
45. Завершення визволення західноукраїнських земель від німецьких і угорських загарбників. Збройне протистояння УПА радянському режиму в друг. пол. 40-х рр. ХХ ст.
46. УСРР в повоєнні роки. Відбудова народного господарства: труднощі і здобутки. Голод 1946-1947 рр. в Україні.
47. Україна – фундатор ООН. Діяльність УСРР на міжнародній арені (40-80 рр. ХХ ст.).
48. XX з'їзд КПРС та його історичне значення. Десталінізація суспільнополітичного життя УСРР в добу «відлиги». М.С. Хрущов.
49. Русифікація в УСРР та її наслідки. П.Ю. Шелест і В.В. Щербинський: штрихи до політичного портрету республіканського керівництва 60-80 рр. ХХ ст.
50. Розвиток промисловості і сільського господарства УСРР в другій половині 50-х – першій половині 80-х рр. ХХ ст. Житлове будівництво в республіці.

51. Наростання кризових явищ в соціально-економічному та ідеологічному житті УРСР (кінець 70-х – початок 80 –х рр. XX ст.). Л.І. Брежнєв: штрихи до політичного портрету.
52. Катастрофа на Чорнобильській АЕС та її наслідки. Проблеми чорнобильців в сучасну добу.
53. УРСР в добу Перебудови 1985-1991. Декларація про державний суверенітет та її історичне значення. М.С. Горбачов: штрихи до політичного портрету.
54. Дисидентський рух в УРСР (60-70 рр. XX ст.). Персоналії: Л. Лук'яненко, В. Чорновіл.
55. Запровадження багатопартійності в Україні на початку 90-х рр. XX ст. Сучасні політичні партії, молодіжні і громадські організації.
56. Розпад СРСР. Проголошення незалежності України. Утворення СНД. Л.М. Кравчук – перший президент України (1991 – 1994 рр.).
57. Внутрішня і зовнішня політика України за часів президента Л.Д. Кучми (1994-2004рр.).
58. Внутрішня і зовнішня політика України після «Помаранчевої революції» (2004-2011 рр.).
59. Україно – російські відносини в період незалежності (1991-2014 рр.). Причини погіршення відносин з Росією в сучасну добу.
60. Геополітичне положення України в умовах глобалізації. Євroatлантична інтеграція і перспективи вступу до НАТО і ЄС.
61. Революція гідності 1913-1914 рр.
62. Угода про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС).
63. Збройна агресія Російської Федерації проти України. Анексія Криму. Антитерористична операція. ООС.
64. Широкомасштабна агресія РФ проти України в 2022 р.

4. Рекомендована література

1. Власов В. С., Кульчицький С. В. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / Віталій Власов, Станіслав Кульчицький. – Київ: Літера ЛТД, 2018. – 256 с.
2. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / Олександр Гісем, Олександр Мартинюк. – Харків: Вид-во «Ранок», 2018. – 240 с.
3. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / Олександр Гісем, Олександр Мартинюк. – Харків: Вид-во «Ранок», 2019. – 288 с.
4. Даниленко В. М. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / Віктор Даниленко, Мирослава Смольницька. – Київ: Генеза, 2019. – 224с.
5. Земерова Т. Таблиці та схеми / Тетяна Земерова. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. – 448 с.
6. Кульчицький С. В., Власов В. С., Панарін О. С. Історія України. Довідник для абітурієнтів та школярів. Повний курс підготовки для вступу до закладів

вищої освіти / Станіслав Кульчицький, Віталій Власов, Олександр Панарін. – Вид-во: Літера ЛТД, 2020. – 528 с.

7. Мудрий М. М. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, рівень стандарту: підруч. для 10-го кл. загал. серед. освіти / М. М. Мудрий, О. Г. Аркуша. – Київ: Генеза, 2018. – 288 с.

8. Мудрий М. М. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, рівень стандарту: підруч. для 11-го кл. загал. серед. освіти / Мар'ян Мудрий, Олена Аркуша. – Київ: Генеза, 2019. – 304 с.

9. Струкевич О. К. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / О. К. Струкевич. – К.: Грамота, 2018. – 240 с.